

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai
Verkių g. 25 C-1, LT-08223 Vilnius
Papildomai siunčiama el. paštu: rastine@regula.lt

2015-09-18 Nr. 1.2-805

DĖL ŠILUMOS KAINŲ NUSTATYMO METODIKOS PAKEITIMO PROJEKTO DERINIMO

UAB „LITESKO“ (toliau – Bendrovė) išnagrinėjusi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) pateiktą Šilumos kainų nustatymo metodikos pakeitimo projektą (toliau – Pakeitimo projektas) teikia šias pastabas bei pasiūlymus:

1. Komisija Pakeitimo projektą pateikė š.m. rugsėjo 16 d. ir prašo pastabas šiam Pakeitimo projektui pateikti iki š.m. rugsėjo 18 d. Tokiu būdu įmonėms neužtikrinami teisės aktais numatyti terminai, leidžiantys išsamiai įsigilinti į teikiamų pasiūlymų turinį ir suformuoti konkrečias ir išsamias pastabas bei pasiūlymus. Toks trumpas pastabų pateikimo terminas turi įtakos ir pačios Komisijos darbo kokybei, ką patvirtina masiniai ir neįtikėtina dažni Komisijos priimtų teisės norminių aktų pakeitimai. Pažymėtina, jog Komisija šiuo metu dar nėra priėmusi sprendimo dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos (toliau – Metodika) pakeitimų, viešam svarstymui pateiktų š.m. liepos 31 d., o jau teikiami nauji minėto teisės akto pakeitimai. Tokiu būdu toks teisėkūros procesas negali užtikrinti įmonėms teisinio tikrumo ir stabilumo principų, numatytų LR Konstitucijoje bei LR įstatymuose. Be to, Komisija pažeidžia ir savo pačios 2011 m. spalio 28 d. nutarimu Nr. O3-350 patvirtintų Viešojo konsultavimosi dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos teisės aktų projektų taisyklių 13 punkto nuostatas, kurios aiškiai numato, kad tik **išimtinėmis aplinkybėmis, nurodant pagrįstas priežastis**, Komisija turi teisę nustatyti trumpesnį viešojo konsultavimosi terminą. Šiuo atveju nėra jokių išimtinių aplinkybių bei priežasčių (bent Komisija tokių priežasčių lydimajame rašte nėra nurodžiusi) skubos tvarka atlikti Metodikos pakeitimus, tuo labiau šis pakeitimas nėra niekaip susijęs su Komisijos lydinčiame rašte deklaruojamu energetikos sektorių kainų nustatymo principų suvienodinimu.

2. Pakeitimo projekte papildomas 52 punktas nustatant kad „*Ūkio subjektas, teikdamas reguliuojamų kainų projektus, Reguluojančiajai institucijai turi pateikti išsamią informaciją, reikalingą ir pakankamą Reguluojančiajai institucijai įsitikinti sąnaudų pagrįstumu ir būtinumu. Jeigu Ūkio subjektas nepateikia reikiamos informacijos ir neįrodo sąnaudų pagrįstumo, laikoma, kad Ūkio subjekto sąnaudos yra nepagrįstos. Nepagrįstos sąnaudos neįtraukiamos nustatant reguliuojamas kainas.*“.

Manome, kad pateikta šio punkto papildymo redakcija nėra aiški bei prieštarauja dabar galiojančioje Metodikoje nustatytiems reikalavimams. Pvz. pagal Metodikos 89 punktą įmonės privalo pateikti baigtinį sąrašą dokumentų (Metodikos 18, 19, 21 ir 22 priedus, aiškinamąjį raštą bei turto priežiūros ir eksploatavimo darbų planą) teikiamų kartu su šilumos bazinės kainos dedamųjų projektu. Metodikos 90 punkte analogiškai nurodomas baigtinis sąrašas dokumentų (Metodikos priedai 20-22 ir aiškinamasis raštas) teikiamų kartu su šilumos perskaičiuotos kainos dedamųjų projektu. Taigi

Metodika aiškiai apibrėžia kokie dokumentai privalo būti pateikti Komisijai ir kurių pagrindu Komisija priima sprendimus dėl kainos nustatymo ar jo perskaičiavimo.

Iš dabar pateiktos 52 punkto papildymo redakcijos nėra aišku, ar Komisija sąnaudų pagrįstumą vertins pagal Komisijai teikiamus, Metodikos prieduose apibrėžtus duomenis, ar bus reikalinga teikti dar kažkokią papildomą informaciją, kurios apimčių ar informacijos teikimo formos pati Komisija nėra nustačiusi.

Jei šiuo Pakeitimo projekto punktu Komisija mano, kad pagal galiojančios Metodikos reikalavimus ir Metodikoje nustatyta apimtimi pateikta informacija nepakankama patvirtinti sąnaudų pagrįstumo, tai tokiu atveju Komisija privalo pagrįsdama būtinumą išplėsti Metodikoje nurodomų priedų sąrašą bei pateikti šių priedų formas.

Kitu atveju toks Pakeitimo projekte numatytas 52 punkto papildymas gali būti traktuotinas kaip Komisijos kompetenciją viršijantis įgaliojimas laisva valia traktuoti Metodikos prieduose nustatytų duomenų pagrįstumą/nepagrįstumą, nors duomenys pateikti laikantis visų Metodikos nurodytų reikalavimų, bei diskriminuoti atskirus šilumos tiekėjus, reikalaujant iš jų daugiau duomenų nei numatyta. Be to, kaip jau minėta aukščiau, vadovaujantis gero viešo administravimo principais, Komisija privalo numatyti aiškias ir visiems vienodas duomenų pateikimo formas bei apimtis, taip būtų užtikrinamas nediskriminavimo principas bei palengvintų pačios Komisijos ir ūkio subjektų darbą. Kaip rodo dabartinė praktika Komisijai reikalinga informacija tam tikru detalumu ir forma, t.y. specifiskai pagal tam tikrus reikalavimus susisteminta/paruošta informacija, o ūkio subjektui pateikus duomenis turima forma (tais atvejais, kai galiojantys teisės aktai nenumato konkrečios jų pateikimo formos), dažnai tenka tikslinti/perdaryti šią informaciją pagal Komisijos poreikius.

Abejotina ir būtinybė papildyti 52 punktą vien dėl to, kad dabar galiojančios Metodikos 93 punkte nurodoma, kad „Reguliuojančiosios institucijos turi teisę iš Ūkio subjektų per Reguliuojančiosios institucijos nustatytą protingą terminą gauti visą informaciją ir dokumentus, įskaitant pirminių apskaitos dokumentų kopijas, būtinus įstatyme numatytiems Reguliuojančiosios institucijos funkcijoms vykdyti“. O Metodikos 96 punktas taip pat nurodo, kad „Ūkio subjektai, pažeidę Metodikos reikalavimus, taip pat už informacijos, nurodytos Metodikoje, nepateikimą ar žinomai klaidingos informacijos pateikimą, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka“. Taigi galiojanti Metodika aiškiai apibrėžia visus reikalavimus ūkio subjektams ir ūkio subjektų atsakomybę už tokių reikalavimų nesilaikymą.

Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, siūlome patikslinti punktą nurodant kad „Ūkio subjektas, teikdamas reguliuojamų kainų projektus, Reguliuojančiajai institucijai turi pateikti išsamią informaciją, nurodytą šios Metodikos 89, 90 punktuose, reikalingą ir ~~pakankamą~~ Reguliuojančiajai institucijai įsitikinti sąnaudų pagrįstumu ir būtinumu. Jeigu Ūkio subjektas ~~nepateikia Metodikoje nurodytos informacijos ar ji pateikta nepilna apimti, reikiamos informacijos ir neįrodo sąnaudų pagrįstumo, laikoma, kad Ūkio subjekto sąnaudos yra nepagrįstos. Nepagrįstos sąnaudos neįtraukiamos nustatant reguliuojamas kainas.~~“

3. Pakeitimo projekte taip pat siūloma papildyti 56, 74 bei 75 punktus papunkčiais, nurodančiais kad nustatant šilumos bazinę kainą, jos pastoviąją dedamąją bei kintamąją dedamąją bus atsižvelgiama į Komisijos atliktų reguliuojamų paslaugų sąnaudų pagrįstumo (būtinumo) patikrinimo rezultatus.

Manome kad šie papildymai reikalauja patikslinimo, nes ir dabar ir ateityje gali būti Komisijos atliktų patikrinimų rezultatų ginčijimas teismuose (pvz. elektros energetikos sektorių įmonių patikrinimų rezultatai) ir gali būti, kad kai kuriais atvejais Komisijos patikrinimų rezultatai gali būti teismuose pripažinti pilnai ar dalinai neteisingi/neteisėti. Tačiau pagal dabar siūlomą redakciją, bet koks Komisijos patikrinimo rezultatas automatiškai bus vertinamas, nors jis galimai buvo neteisingas/neteisėtas pilna ar daline apimtimi. Tokiu atveju jeigu teismo sprendimu būtų pripažinta, kad Komisijos atliktų patikrinimų rezultatai pilnai ar dalinai yra neteisingi/neteisėti Komisija turėtų atkoreguoti šilumos bazinę kainą, jos pastoviąją dedamąją bei kintamąją dedamąją atsižvelgiant į teismo sprendimą. Galimai kiltų grėsmė ir vartotojų lūkesčiams, nes po tokių sprendimų galimai tektų didinti šilumos kainas.

Atsižvelgiant į tai siūlome 56.7, 74.11 ir 75.4 papunkčius išdėstyti taip „*Komisijos atliktų reguliuojamų paslaugų sąnaudų pagrįstumo (būtinumo) patikrinimo rezultatus, išskyrus tuos, dėl kurių vyksta teisminiai ginčai ir dar nėra įsiteisėję teismo sprendimai*“

Tikimės konstruktyvaus bendradarbiavimo bei objektyvaus Bendrovės pateiktų pastabų / siūlymų įvertinimo.

Pagarbiai

Generalinis direktorius

Linus Samuolis

R. Čepaitis, 2667500

Uždaroji akcinė bendrovė „Litesko“
Jočionių g. 13, LT-02300 Vilnius
Tel.: (8 5) 266 7500
Faksas (8 5) 266 7510

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 110818317
PVM mokėtojo kodas LT108183113

A. s. LT787044060001419259
AB SEB bankas
Banko kodas 70440
el. p. info@litesko.lt